

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Hakala, Riikka			
Työn nimi-Arbetets titel-Title ETYKistä ETYJiin - Liennytyksen konferenssista pehmeän kollektiivisen turvallisuuden järjestöksi			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansainvälinen politiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2000-04-17	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 102+3
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestöstä ETYJistä on 1990-luvun kuluessa kehittynyt turvallisuusjärjestö, joka on omalla alueellaan varhaisen varoituksen, konfliktineston, kriisinhallinnan ja konfliktin jälkeisen jälleenrakennuksen pääasiallinen instrumentti. Lisäksi ETYJ on vuoden 1992 Helsingin seurantakokouksesta lähtien ollut Yhdistyneiden kansakuntien eli YK:n peruskirjan VIII luvun mukainen alueellinen järjestö. ETYJin tausta on Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssi ETYKissä, liennytyspyrkimyksistä liikkeelle lähteneessä prosessissa. YK:n peruskirjan VIII luku on osa YK:n kollektiivisen turvallisuuden järjestelmää. YK:n kollektiivisen turvallisuuden järjestelmä on sovellus wilsonilaisiin ideoihin ja idealismin filosofiaan perustuvasta kollektiivisen turvallisuuden teoriasta. Kansainliiton edustaessa perinteistä kollektiivisen turvallisuuden teoriaa, YK:ssa ilmenevän kollektiivisen turvallisuuden teorian voidaan nähdä olevan muuntuva ja elastinen kuten itse YK:n peruskirjakin.</p> <p>Tässä työssä tutkin miten ETYJ on muuttunut liennytyksen konferenssista YK:n peruskirjan mukaiseksi kollektiivisen turvallisuuden alueelliseksi järjestöksi ja miten hyvin ETYJin toiminta vastaa kollektiivisen turvallisuuden ideaa. Rinnakkain ETYJin kehitysprosessin kanssa tutkin kollektiivisen turvallisuuden teorian muuttumista ja sopeutumista uuteen aikaan. Tutkimus pohjautuu paljolti laajaan asiakirja-ainekseen sekä ETYK:n, ETYJin että YK:n osalta. Esimerkin omaisesti työssä on myös käsitelty ETYJin toimintaa Bosnia-Hertsegovinan rauhansopimuksen toteuttajana. Työssä on käytetty hyväksi teoreettista kirjallisuutta kollektiivisen turvallisuuden teoriasta, regionalismista ja turvallisuuskäsitteestä, sekä kansainvälisen politiikan alaan kuuluvaa kirjallisuutta ETYKistä, ETYJistä ja YK:sta.</p> <p>Uusi aika vaatii aina omat turvallisuusjärjestelynsä. Kollektiivisten turvallisuusjärjestelyjen uusiutuessa myös kollektiivisen turvallisuuden teoria muuttuu aikaansa peilaten. Perinteinen kollektiivisen turvallisuuden teoria, joka painotti automaattisia sanktioita hyökkääjävaltiota vastaan, ei sovi enää kylmän sodan jälkeiseen aikaan. Etnisiä ja yhteisöllisiä konflikteja esiintyy enemmän kuin valtioden välisiä hyökkäyssotia. Uusi tapa määrittellä turvallisuus laajemmaksi kuin pelkäsi sotilaalliseksi turvallisuudeksi on tuonut myös uusia pehmeämpiä keinoja rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Regionalismin korostuminen on vahvistanut YK:n peruskirjan alueellista varianttia. Universaalista kollektiivista turvallisuutta hoidetaan enenevässä määrin alueellisten toimijoiden avulla esimerkiksi monitoiminnallisissa rauhanturvaoperaatioissa. Kollektiivisen turvallisuuden teoriakin on näiden muutosten mukana muuttunut pehmeämmäksi ja laajemmaksi.</p> <p>ETYJ on muuttunut kylmän sodan aikaisesta blokkijaon varjostamasta neuvottelufoorumista uudenlaiseksi toimijaksi, kokonaisvaltaisen ja yhteistyövaraisen turvallisuuden järjestöksi. ETYJ rakenteellisilla uudistuksillaan ja uudella keinovalikoimallaan on keskittynyt hoitamaan kriisien ennaltaehkäisyä ja kriisien jälkeistä yhteiskunnan jälleenrakennusta. ETYJ on edelleen myös tunnustettu normiyhteisönä. ETYJin rooli YK:n peruskirjan mukaisena alueellisena järjestönä on saanut uutta pontta, kun ETYJ on ollut mukana rauhankorjaamisoperaatioissa Bosniassa ja Kosovossa. ETYJin oma käsite yhteistyövaraisesta turvallisuudesta lähenee kollektiivista turvallisuusteoriaa nykymuodossaan. Erotuksena on se, että uusi kollektiivinen turvallisuus sisältää yhä kollektiivisen turvallisuuden pehmeiden keinojen lisäksi vielä ns. kovan kollektiivisen turvallisuuden pakkomekanismit, kun taas yhteistyövarainen turvallisuus pohjautuu yhteistyöhön ja osapuolten suostumukseen konfliktitilanteissa.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö turvallisuuspolitiikka - kansainvälinen yhteistyö - ETYK - ETYJ kollektiivinen turvallisuus</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			